

**Національний
університет
біоресурсів і
природокористування
України**

**Факультет
ветеринарної
медицини**

НДІ Здоров'я тварин

**«ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я – 2022»
Матеріали Міжнародної наукової конференції**

**22-24 вересня 2022 р.
НУБіП України, м. Київ**

УДК 604.4:636.087.8:636.5-053.2

**БІОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ ПРОТЕКТО-АКТИВУ НА ГЕМОПОЕЗ ТА
ПРОДУКТИВНІСТЬ КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ**

Малина В.В., к. вет. н., доцент

Балацький Ю.О., к. вет. н., доцент

Бондаренко Л.В., к. вет. н., доцент

Гришко В.А., к. с.-г. н., доцент

Федорченко М.М., к. с.-г. н., доцент

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква

Шлунково-кишкові захворювання неінфекційної етіології є найбільш поширеними хворобами серед молодняку птиці при вирощуванні його в умовах промислових технологій. Профілактика захворювань шлунково-кишкового тракту у молодняку птиці, збудниками яких є умовно-патогенні кишкові мікроорганізми, має важливе наукове значення [1,2,3].

Метою роботи було дослідити біологічну дію кормової добавки з пробіотичними властивостями Протекто-актив на морфобіохімічні показники

периферичної крові та продуктивність курчат-бройлерів при їх вирощуванні в умовах промислових технологій.

Дослідження проводились в умовах «Навчально-наукової лабораторія санітарно-гігієнічних та імунологічних досліджень» при кафедрі Гігієни тварин та основ санітарії та на виробничій базі ННДЦ Білоцерківського національного аграрного університету.

Об'єктом для дослідження були елементи технології виробництва продукції птахівництва в умовах ННДЦ БНАУ, морфобіохімічні показники периферичної крові та продуктивність курчат-бройлерів. Предметом досліджень були Кормові добавки з пробіотичною дією (Протекто-актив). Технічні умови ТУ У 15.7-30165603-019:2009, курчата-бройлери кросу “Cobb-500”, кров, сироватка крові, біохімічні та зоотехнічні показники.

Для проведення науково-господарського досліду з курчат-бройлерів кросу “Cobb-500” в добовому віці за принципом аналогів були сформовані 4 групи – контрольна та 3 дослідні по 50 голів у кожній. Дослід тривав 42 доби. Протекто-актив згодовували курчатам-бройлерам в дослідних групах у складі комбікорму упродовж усього періоду вирощування в дозах 0,5 – 1,0 та 1,5 г/кг корму, а птиці контрольної групи згодовували комбікорм без пробіотиків. Утримання птиці було підлогове з вільним доступом до корму та води. При введенні пробіотичної кормової добавки до комбікорму використовували метод вагового дозування та багатоступеневого змішування. Контроль за параметрами мікроклімату здійснювали відповідно до ВНТП-АПК-04.05, гематологічні показники визначали за стандартними методиками (Левченко В.І. та ін., 2004), біохімічні – за допомогою наборів «Філісіт-Діагностика», статистичну обробку одержаних результатів проводили за допомогою програми Microsoft Excel.

Встановлено, що у пташнику забезпечується відповідний критерій якості повітря, а саме: вміст кисню (O_2) > 19,6 %; диоксида вуглецю (CO_2) $\leq$ 3000 ppm; моно оксиду вуглецю (CO) $\leq$ 10 ppm; аміаку (NH_3) $\leq$ 10 ppm; відносної вологості 45 bis 65 %. Освітлення пташника здійснюється у відповідності «Світлової програми». Мінімальна температура підлоги для добових курчат становить 23 – 30 °С. Уведення кормової добавки Протекто-активу до складу комбікорму сприяло активації клітинних та гуморальних факторів резистентності у курчат-бройлерів дослідних груп. Кількість еритроцитів у крові курчат-бройлерів у дослідних групах була вищою від показника контрольної групи, відмічена тенденція до збільшення вмісту лейкоцитів, але вірогідної різниці, порівняно з контрольною групою, не виявлено. Вміст загального білку в сироватці крові курчат-бройлерів контрольної групи становив $35,18 \pm 1,06$ (г/л), а в 3 дослідній групі, – переважав контроль – $41,56 \pm 1,18^*$ ($p \leq 0,05$).

Найбільш вірогідні показники зростання продуктивності відмічені у 3 дослідній групі, де до основного корму птиці додавали кормову добавку у дозі 1,0 г/кг комбікорму. Починаючи з 28 дня досліджень і до їх завершення спостерігали вірогідне зростання живої маси у курчат бройлерів 3 дослідної групи. Так, на 28 добу спостережень середня жива маса 1 голови у контрольній групі становила $1024,8 \pm 14,18$, а в дослідній групі – $1212,4 \pm 14,22^{***}$ ($\leq 0,001$) грам. На 35 добу

спостережень – $1624,6 \pm 22,16$ проти $1816,8 \pm 16,22^{***} (\leq 0,001)$, а на 42 добу досліджень – $2228,62 \pm 56,40$ проти $2434,28 \pm 42,28^{***} (\leq 0,001)$ грам аналогічно.

Список використаної літератури

1. Загальна ветеринарна профілактика: навч.- метод. пос. / МВ. Демчук. О.В. Козенко, О.Г. Богачик, І.В. Двилюк, В.В. Вороняк. – Львів: СПОЛІОМ, – 2012. – 360 с.
2. Кишечна мікрофлора: вплив на неї пробіотиків та пребіотиків / [В.М. Рудіченко, М.О. Одинець, І.І. Тодорашко, В.В. Черватюк] // Фармакотерапія. – 2014. – № 9 (185). – С. 32 – 35.
3. Стегній Б.Т. Застосування пробіотиків у тваринництві / Б.Т. Стегній, С.О. Гужвинська // Ветеринарна медицина України. – 2005. – № 5. – С. 39 – 41.